

MĀRTIŅŠ AKMENTIŅŠ:
"VILKI BIJA, IR UN BŪS
MŪSU KONKURENTI."

KAHLES – ATTĒLA
KVALITĀTE UN
ŠĀVIENA PRECIZITĀTE

ZURNĀLS MEDNIEKIEM

MAIJS | 2014

NR. 5 (22)

Medībās

SACENSĪBAS

Tālšaušanas
maču pieredze

MINISTRA VIEDOKLIS

Āfrikas cūku
mēra draudi

MEDĪBU SUNS

Taksis –
pārbaudītais,
uzticamais
alu suns

NUMURA
TEMATS

Medību infrastruktūra

- ▶ Sēdēt koka zarā vai **celt medību torni?**
- ▶ Medību **būvju evolūcija**
- ▶ Gripi medīt pareizi? **Pieestrādā!**

ISSN 2295-0095

3 2097 1 1 9 772255 867004 0 5

ATSKAŅAS
NO IWA

Kahles – moderni, ar senām tradīcijām

Teksts: LINDA DOMBROVSKA

Par *Kahles* optiku Latvijā daudzi pamīkņās, sak, ko nepazīstam, tas mums nepatīk. Austriešu ražojumus reti kad var ieraudzīt uz plintes mūsu medniekam. *Kahles* stāsts šoreiz ir ar atskaņām no aktīvās atpūtas izstādes *IWA*, kas notika marta vidū Nirnbergā Vācijā. *Kahles* stendā bija izstādīta pavisam veca plinte ar jau gandrīz nopuvušu laidu un sarūsējušu optiku. Fonā kalnu ainava ar šo pašu karabīni, kas atstutēta pret klinti. Redzot interesi, stenda saimnieki izstāstīja tās stāstu – reiz kāds mednieks šo ieroci pazaudēja un aptuveni pēc trīsdesmit gadiem to atkal atrada. *Steyr-Mannlicher* laidei trīs gadu desmiti

bija liktenīgi, toties *Kahles* optika šo laika un dabas stihiju pārbaudījumu bija izturējusi, joprojām esot labā, praktiski ideālā tehniskā kārtībā. Šis notikums raksturo senās optisko tēmēkļu ražotnes produktu kvalitāti ne tikai pirms trīsdesmit gadiem, bet arī šodien.

Pazaudē plinti. Jēgermeistars no Austrijas dienvidiem tālā 1977. gada septembrī devās Austrijas Alpu 2500 metru augstajā Kometeralpes kalnā, lai medītu ģemzi. 2300 metru augstumā netālu no kalna virsotnes viņš nomedīja liela auguma ģemzes kazu, atbalstīja savu *Mannlicher Luxus 6,5x57* pret akmeni un devās pakal medījumam. Kad medījums bija ap-

PUBLICITĀTES FOTO

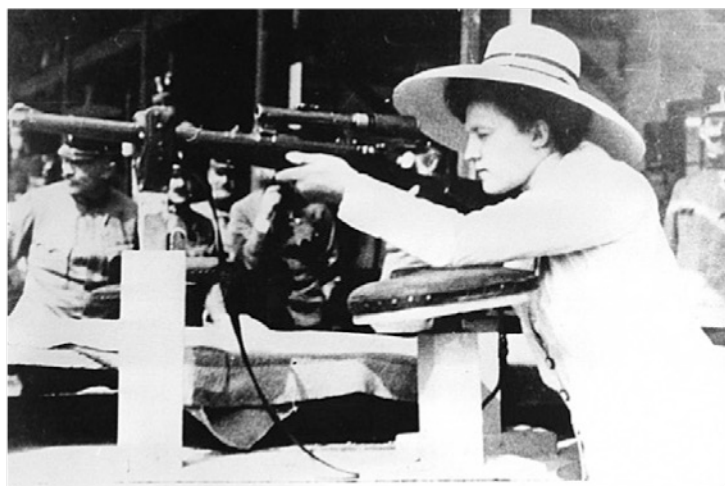
1977. gadā kāds profesionāls Austrijas mednieks pēc ģemzes nomedīšanas atstutēja savu pielādēto ieroci pret klinti un vairs nespēja to atrast. Ieroci uzgāja teju pēc trīsdesmit gadiem. Laide bija ļoti cietusi, metāla daļas sarūsējušas, bet *Kahles* optiskais tēmēklis joprojām bija darba kārtībā.

strādāts, mednieks atgriezās vietā, no kuras bija šāvis un kur vajadzēja būt viņa ierocim, bet to neatrada. Mednieks pavadīja visu pēcpusdienu, meklējot ieroci, bet nesekmīgi. Turpmāko nedēļu laikā jēgermeistars atgriezās vietā, kur, viņaprāt, ierocis bija palicis, taču tas bija pazudis bez pēdām.

Pagāja nedēļas, mēneši, gadi. Karabīne ar optisko tēmekli atstutēta pret kliniti, nostāvēja teju vai trīsdesmit gadus, pakļauta dabas spēkiem, līdz to atrada jauns mednieks Hanness, kurš arī bija devies ģemzes medībās. Netālu no Kometeralpes virsotnes jaunais jēgermeistars ieraudzīja ģemzes jaunuli, notēmēja, izšāva, un medījums nokrita. Kad mednieks gāja klāt savam medījumam, viņš ieraudzīja kaut ko neticamu – līdzās ģemzei, atslēta pret kliniti, stāvēja karabīne, kuras koka laide jau bija sadrupusi, metāla daļas sarūsējušas. Kad Hanness paskatījās karabīnes optiskajā tēmeklī, viņš nespēja noticēt tam, ko redzēja: attēla kvalitāte ne ar ko neatšķīrās no pavisam jauniem tēmekļiem. Optikas ārpuse bija aprūsējusi, bet visas alumīnija daļas laika apstākļi nebija ietekmējuši. Rīks joprojām bija darba kārtībā. Šis bija *Kahles Helia Super 6 S2* modelis. Kad *Kahles* kompānija uzzināja par šo notikumu, tā nopirka kā optisko tēmekli, tā arī ieroci. Rentģena analīze parādīja, ka karabīne bijusi pielādēta, bet nodrošināta. Gadu laikā aizslēgs bija sarūsējis un iesprūdis. Pašlaik šo ieroci ar visu optiku *Kahles* izstāda apskatei lielākajos pasākumos, kuros kompānija piedalās.

**Austrijas
keizariene
Zita novērtē
legendāro
Telorar tēmekli,
ko kompānija
prezentēja
1900. gadā.**

Kompānijas vēsture. Austrijas galvaspilsētu Vīni pasaulē pazīst kā mūzikas lielpilsētu, bet reti kurš zinās, ka šeit atrodas viena no pasaulē vecākajām, ja ne visvecākā optisko tēmekļu ražotne. *Kahles* savā vairāk nekā simt gadu vēsturē ir viena no retajām kompānijām, kas joprojām pati ražo savus izstrādājumus, spītējot pasaules *Made in China* tendencēm. Kompānijas pamatlicējs bija Karls Roberts Källess, uzņēmumu dibinot 1989. gadā. 1900. gadā dienasgaismu ieraudzīja legendārie *Telorar* optiskie tēmekļi ar pieciem dažādiem palielinājumiem. 1926. gadā kompānija radīja *Helia* sērijas pirmās paaudzes tēmekļus. Smags bija Otrā pasaules kara laiks, kad uzņēmumam bija jāražo tēmekļi Vērmahta vajadzībām. Kara noslēgumā ražotne bija praktiski iznīcināta, bet uzņēmumam izdevās atgūties pēc tāda zau-

dējuma. Interesanti, ka *Kahles* bija pirmie optisko tēmekļu ražotāji, kas radīja ūdensizturīgu optiku. *Kahles* bija arī pirmie, kas radīja īpašu lēcu pārklājumu, kas gaismas spēju palielināja virs 90 procentiem, un to izdarīja jau 1972. gadā.

Interesanti, ka pašlaik *Kahles* uzņēmums pieder Svarovski ģimenei, kas principiāli iebilst pret taktisko optisko tēmekļu ražošanu. Šā iemesla dēļ vienubrīd pat tika apsvērta iespēja *Kahles* zīmolu likvidēt, bet, ņemot vērā tā atpazīstamību un senās tradīcijas, *Kahles* tika atļauts turpināt darboties. Viņu pārziņā ir kā sporta, tā militārā un arī medību optika.

Jaunums *Helia 5 1,6-8x42i* Kā gaidē, tā arī dzinējmedībām.

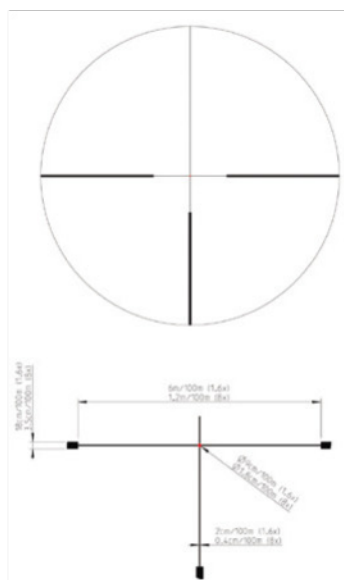
Lai gan *Kahles* zīmolu atpazīstamības ziņā nevar pielīdzināt *Zeiss* vai *Swarovski*, tomēr nākas atzīt, ka snieguma ziņā austriešu ražojumi nodrošina kā attēla kvalitāti, tā arī šāviena precizitāti. *Kahles* ir spēcīgi sporta optikas ražotāji ar *Competition K* sērijas izstrādājumiem. Jāpiebilst, ka 2013. gadā ar *Kahles K1050* uzvara tika izcīnīta Vācijas šaušanas sacensībās sievietēm 300 metru distancē.

Savukārt medniekiem jo interesants varētu šķist *Kahles* jaunais izstrādājums *Helia 5 1,6-8x42i*, ko prezentēja arī izstādē IWA Nirnbergā. Šis tēmeklis paredzēts šaušanai medību apstākļos līdz 300 metru attālumam. Palielinājums 1,6 būs ideāli piemērots dzinējmedībām, savukārt prāvāki palielinājumi noderēs medībām uz gaidi.

Jaunais *Helia 5 1,6-8x42i* tehnisko datu ziņā neatpaliek no saviem konkurentiem, proti, *Zeiss*, *Swarovski* vai *Schmidt & Bender* līdzīgas kategorijas rīkiem. *Kahles* ir piecpakāpju palielinājums, proti, no 1,6 līdz 8. ▶▶

***Kahles*
savā vairāk
nekā simt gadu
vēsturē ir viena
no retajām
kompānijām,
kas joprojām
pati ražo savus
izstrādājumus,
spītējot pasaules
Made in China
tendencēm.**

Liela priekšrocība ir automātiskā sarkanā punkta ieslēgšanās un izslēgšanās ar inovatīvajām *Automatic Light* tehnoloģijām. Ja sarkanais punkts ir ieslēgts, bet ierocis uzlikts uz pleca un atrodas vertikāli, punkts izslēdzas, bet, tiklīdz ieroci iepleco un tas atrodas horizontālā stāvoklī, punkts atkal ieslēdzas tādā pašā spilgtumā, kādā tas bija noregulēts iepriekš.

Šim modelim ir samērā plašs redzes lauks, proti, ar palielinājumu 1,6 simt metros redzes lauks būs 25,5 metri, tikpat daudz kā Swarovski tehnisko datu ziņā līdzīgajam Z6i 1,7-10x42 L palielinājumā 1,7. Savukārt Kahles palielinājumā 8 redzes lauks simt metros būs 4,9 metri. Attiecīgi Zeiss Conquest DL 2-8x42 redzes lauks simt metros ar palielinājumu

Krēslas apstākļos tēmēkļa rādītāji ir izcili, kas izskaidrojams ar lielo gaismas spēju, ar ko Kahles ir slaveni.

2 ir 15,9 metri, bet ar palielinājumu 8 tas būs 4,8 metri. Plašāk par *Zeiss* jaunumu – *Conquest* sērijas optiskajiem tēmēkļiem – mēs rakstīsim kādā no nākamajiem žurnāla numuriem.

Ja runājam par ideālo attālumu no acs līdz optikai, iespējami labākais attālumā no optikas, tikpat daudz ir *Swarovski*, bet *Zeiss* modelim tie ir 90 mm. Jo tuvāk acs atrodas optikai, jo lielāka iespēja šāviena brīdī ar atsietu traumēt aci. Tie, kam kādreiz šāda ķibeļe gadījusies, var pastāstīt, ka nekas patīkams tas nav. Ej un tagad iestāsti darbā kolēģiem, ka zila acs ir no šaušanas, nevis pēc strīda ar sievu!

Kahles horizontālās un vertikālās korekcijas platums ir 1,5 metri simtu metru distancē abos virzienos. Šis ir lielums, kādā diapazonā ir iespējams veikt korekciju uz augšu vai leju. Tikpat liels korekcijas diapazons ir *Swarovski* optikai, bet *Zeiss* modelim *Conquest DL 2-8x42* tas ir 1,6 metri.

Divi no svarīgākajiem kritērijiem, runājot par optiskā tēmēkļa kvalitāti, ir gaismas spēja un krēslas faktors. Pirmais lielums ir atkarīgs no lēcām, to izgatavošanas kvalitātes un dzidrinājuma, un to nosaka procentos, cik daudz tēmēkli ieejošās gaismas lēcas caurvada. Otrais lielums ir tas, kas nosaka tēmēkļa darbības kvalitāti samazinātas gaismas apstākļos. Jo lielāki abi šie skaitļi, jo labāki skaitās tēmēkli. Tā *Kahles* gaismas spēja ir virs 90 procentiem, tāpat kā *Swarovski* un *Zeiss*, bet krēslas faktors ar palielinājumu 1,6 ir 5,2, bet ar palielinājumu 8 tas ir 18,3. *Swarovski* krēslas faktors ar palielinājumu 1,7 ir 4,7, bet ar palielinājumu 10 tas ir 20,5, savukārt *Zeiss* rādītāji ar palielinājumu 2 ir 5,7, bet ar palielinājumu 8 – 18,3. Vācu *Schmidt & Bender* ražotajam modelim *Stratos 1,5-8x42* krēslas faktors attiecīgi ir 5,20 un 18,33. Pēc tā var spriest, ka šajā ziņā *Kahles* optika nemaz neatpaliek no lielākajiem un zināmākajiem optisko tēmēkļu ražošanas milžiem.

Kā jau visiem modernajiem tēmēkļiem, tēmēšanas tīkliņš atrodas otrajā fokālajā plaknē, kas nozīmē to, ka, regulējot palielinājumu, tēmēšanas tīkliņš paliek nemainīgs. Senāk ražotai optikai tēmēšanas tīkliņa lielums mainījās atkarībā

Ja optika jāiegādājas medību vajadzībām, tad *Kahles* tēmēkli lietotājam dos visu, kas nepieciešams.

no palielinājuma, un tas bija diezgan kaitinoši, it īpaši, ja bija vēlme prāvā distancē ar maksimālo palielinājumu nometīt, piemēram, jentotsuni. Tad tēmēšanas tīkliņš varēja praktiski aizsegt mērķi.

Cenu ziņā *Kahles* nav no lētākajiem izstrādājumiem. Latvijā cenu amplitūda dažādiem modeļiem ir no 996 līdz 2790 eiro. *Kahles* optiku pārstāv veikals *Chevalier*.

Novērtējot kompānijas vēsturi un sasniegumus, jāatzīst – *Kahles* noteikti nav zīmols, kuru ignorēt, ja ir doma iegādāties labas kvalitātes optisko tēmēkli. Pieredze rāda, ka taupīt var, iegādājoties ieroci, bet, ekonomējot uz tēmēkļa rēķina, visvairāk cietīs nevis mednieka maciņš, bet gan viņa pašvērtējums un pārliecība.

Secinājumi. Tie, kas praksē izmantojuši *Kahles* optiku, atzīst, ka krēslas apstākļos tēmēkļa rādītāji ir izcili, kas izskaidrojams ar lielo gaismas spēju, ar ko *Kahles* ir slaveni. Ja runājam par *MultiZero* – optikas iestatīšanas funkciju dažādos attālumos, secinājums ir viens – labāk to neizmanto. Ne velti *Kahles* vairs neražo tēmēkļu modeļus ar šo funkciju. Par to, kā *Kahles MultiZero* neattaisnoja savas cerības tālšaušanas sacensībās, lasiet rakstā par braucienu uz Lietuvu, lai piedalītos sacensībās *Zelta lapsa*. Ja optika jāiegādājas medību vajadzībām, tad *Kahles* tēmēkli lietotājam dos visu, kas nepieciešams – lielisku gaismas spēju, augstu krēslas faktoru, plašu redzes lauku un izturību, kas optikai ļaus kalpot savam mērķim ilgu gadus. 🇷🇺

Optiskie tēmēkli

www.kahles.at

Pieprasiet Jūsu tuvākajā mednieku veikalā, un veikalā CHEVALIER, Rencēnu 1, Rīga, t/c Atrium AZUR darba laiks katru dienu no 10:00 līdz 21:00, bez brīvdienām
Tālr. 29415818, e-pasts: chevalier@latnet.lv
Speciāls piedāvājums veikalciem.